

НАРОДЕН ГЛАСЪ

Основател на партията и Гл. редактор-основател:
ПЕТЪРЪ ИВАНОВЪ ТЪРНОВСКИ, адвокат и публицист.
„Narodna glasne“ — (La voix du peuple — Volksstimme) — Varna,
(Bulgarie). Rédacteur en chef: P. J. Tarnowsky, avocat et publiciste.
Всяка статия без подпис е на гл. редактор и той лично е
отговорен пред респективните власти.
В България трябва да има само 3 партии: БЪЛГАРСКА НА-
РОДНО-ТВОРЧЕСКА, буржоазна и работническа.
Год. абонамент: за България лв. 110, за чужбина — 160.
Редакция и администрация: ул. „Сава Радулов“, № 12 — Варна.

Орган на Българската Народно-Творческа партия

Какъв е девиза на Българската Народно-Творческа партия?

Девиза на Българската Народно-Творческа партия е бил и е от 1931 г. (подробности бр. 1 от 4. I. 1931 г. до днес): Народа управлява, твори и създава блага за всички, а не както е било до сега — „Народните избраници“ управляват и използват всички блага само за партизаните.

В България съществуват условия и трябва да има само три партии: народно-творческа (срѣдна класа), единна буржоазна (богатите, капиталистите) и единна работническа, (но не и комунистическа). Всички други сж не само излишни, но и вредни, защото нѣмат никакви общи различия, а — лични. . . Всѣко недоволно „Азъ“ образува нова партия.

Корѣнно измѣнение на конституцията: Въвеждане сенатъ, както е въ Франция, (подробности въ бр. 52 от 21. II т. г. и други).

Първо бедните, но способни, компетентните, специалистите, сѣ образователен цензъ, служили въ бѣлг. армия — на общинска, окръжна и държавна служба, въ която сж се проявили, а не обратното;

Първо задълженията към отечеството, а после правата;

Минимумъ срѣдно образование за общински и окръжни съветници, 30 г. а за народни представители и сенатори (навършили 40 години) — висше и за министрите (навършили 41 г.) — висше специално, владѣйки поне единъ модеренъ езикъ, предпочително дипломатическия, писали статии, брошури, книги върху материята, която имъ предстои да разрешаватъ, а не обратното;

Бедните, но компетентни, специалистите, зап. офицери, подофицери и войници, висшисти, пенсионери — гладуватъ, а дезертьорите, амнистираните, не служили въ бѣлг. армия и сѣ съмнително образование — пируватъ на общинска, окръжна и държавна трапеза;

Искренно и истинско разбирателство сѣ добрите съседи и после сѣ по-отдалечените народи и държави;

Преди всичко българското-славянско чувство у насъ трябва да заговори;

Г-да Министрите и народните представители, не трябва никога, а не системно да нарушаватъ конституцията и законите въ България;

Бедните, но способни деца, трябва да се издържатъ от общините, окръжните и държавата, а като завършатъ висше и даже специално образование; Работниците (умствени и физически) ще участвуватъ въ чистата печалба на голѣмите

Къде е бъдещето на България като земеделска страна?

Какъ трябва да се организира планомерно бързъ, ефтинъ и правъ превозъ съ бѣлг. параходи, отъ производителя до консуматора, подобри, увеличи, разшири и къде трябва да се направлява правилно българския износъ (къмъ Дунава, моретата и океаните — Европа и Близкия Изтокъ), който е най-жизнениятъ проблемъ за нашия народъ — единъ отъ най-актуелните въпроси на стопанската ни политика. Сжщевременно, се координиратъ митническата, тарифна и договорна политика.

Който не се интересува отъ народното богатство предава отечеството си на чужденеца.

Полъ Аданъ.

Бъдещето на България като земеделска страна е къмъ нейните морета и рѣки, като се организира планомерно бързъ, ефтинъ и правъ превозъ (отъ производителя до консуматора съ български кораби), подобри, увеличи, разшири и правилно направлява българския износъ (къмъ Дунава, моретата и океаните), който е най-жизнениятъ проблемъ за нашия народъ — единъ отъ най-актуелните въпроси на стопанската ни политика. Сжщевременно, се координиратъ митническата, тарифна и договорна политика и направятъ коренни реформи въ всички отрасли бързо, но разумно и модернизиратъ като другите напреднали съвременни народи и държави.

Петъръ Ивановъ Търновски.

Следъ научната ми обиколка по-рано и презъ т. (1932) г. изъ Европа и Близкия Изтокъ въ свързка съ морските и рѣчни проблеми отъ търговско, стопанско и правно (междудържавно, международно и национално) гледище, (като специалистъ по морско право, економически и политически науки), относно организирането, увеличението и разширението на бѣлг. износъ въ по-важните морски и рѣчни пристанища и търговски градове или консумативни центрове (пунктове), подобрене и модернизирание производителното земеделско производство и търговия, ще си позволя да изложя най-сжщественото, което трябва да знае бѣлг. управникъ, общественикъ, производителъ, търговецъ и експортъоръ (износителъ) за тия краища.

Отначало ще изложя нужните данни, събрани отъ лични наблюдения, проучвания или отъ респективните институти изъ Европа и следъ това — изъ Близкия Изтокъ и България.

Известно е на всички, че България е земеделска страна и като такава, може да става въпросъ само за нейните сурови продукти или полуфабрикати. Това сж: житата, фуражи, яйца, птици, добитъкъ, кожи (сурови), млѣчни произведения, тютюни, розово масло, зеленчуци, овошия и маслодайки семена или тѣхните остатѣци. Напоследѣкъ, вследствие лошите зими и оскѣдица на фуражъ, за България се яви като новъ износенъ артикулъ и житните трици и то въ голѣми количества.

За житата, тютюните и розовото масло нѣма да се спирамъ, понеже за тѣхъ е писано твърде много въ продължение на 40 години въ огромна литература и заинтересованите лица иматъ достатѣчно сведения върху всички въпроси относно пазарите и цените на горните артикули.

Веднага следъ войната, наравно сѣ нарастващата въ геометрическа прогресия износъ на тютюнъ, се подчерта ясно значението на България като градинарска и птицевѣдна страна и нека не бжде странно за тия, които не сж посветени въ бѣлг. износъ, че цифрата на приходите отъ износа на яйца и птици вече взима надмощие даже предъ този на житата. Като главно дебущо на бѣлг. птици (живи и заклани) е безсѣмнение Италия, която е концентрирала 3/4 отъ този износъ и голѣмъ процентъ вече на бѣлг. яйца, които по-рано се изнасяха главно въ Швейцария и Австрия.

Въпрѣки периодическите спѣнки на югославянската желѣзѣна администрация, отъ медицинско гледище, въ България закрепнаха вече 2—3 голѣми експортни (износни) фирми за износъ въ Италия на птици и яйца.

Бѣлг. яйца за голѣмо съжаление още не сж могли да заематъ едно надмощие въ Германия, тъй като въ Берлинъ и въ много други голѣми центрове сж си пробии пѣтъ холандските и данските яйца, които сж много едри и винаги идватъ въ прѣсно състояние. Известни количества бѣлг. яйца се пласиратъ въ Франкфуртъ на Майнъ, Лайпцигъ, Мюнхенъ и Карлсруе. Обаче, добъръ пазаръ за български яйца си оставатъ Австрия, Италия и Швейцария. Най-голѣмитъ ни конкуренти въ това отношение сж Русия и Полша.

Следва.

Какви сж били, какви сж и какви трябва да бждатъ представителите ни въ странство?

Немаление легациите, а увеличение консулствата, тър. аташета и стопанските деятели. Правителството да въведе коренни реформи изобщо и въ частности — въ м-вото на вън. работи и на изповеданията.

Единъ общественикъ и публицистъ, който е посетилъ Европа и Близкия Изтокъ, извлѣкалъ следните крайно тъжни и лоши впечатления отъ нашите легации и консулства:

1) Нѣкои Бѣл. Пълномощни Министри и Бѣл. Консули не сж въ добри отношения съ бѣл. колонии, а и двамата сж въ неприязнено отношение къмъ църквата;

2) Пълна нехайность по отношение жизнените интереси на страната, която тѣ представляватъ;

3) Пълна неподготовка и незаинтересованост по голѣмитъ стопански въпроси и проблеми, които вълнуватъ бѣл. народъ и народното стопанство. Така напр. неотговорятъ на запитвания на търговци или публицисти, поради това, че нѣмат секретаръ и пишуща машина и нѣма да отговарятъ, докато не назначатъ секретаръ, защото тѣ не били писари, а консули или нѣкои отъ Пълномощните Министри изпълняватъ и подписватъ почти всичко, каквото имъ поднасятъ секретарите, а тѣ, като неопитни, се занимаватъ съ важни „държавни и народополезни“ работи;

4) Други не познаватъ нѣкои земеделски артикули и нѣматъ кого да питатъ и изобщо, не познаватъ стопанската структура на България, вноса и износа, не сж писали даже нито единъ редъ върху политически, стопански, търговски, финансови, международни, междудържавни и национални проблеми, а заематъ важни и много отговорни постове като Консули. Пълномощни Министри и т. п.;

5) Голѣми човѣци на науката, (като агрономи) но съсемъ не и хора за бѣлг. дипломация, кауза и търговия. Презъ нѣколко годишното имъ пребиваване въ странство, били сж въ контактъ само съ 4—5 професори (агрономи или . . .) и нищо друго;

6) Имали сме Пълномощни Министри и Консули, които следъ като не сж проявили никаква творческа дейность въ едно министерство и станали пенсионери въ сжщото или друго министерство, били сж изпращани въ министерството на външ. работи, за да заематъ поста Пълномощенъ Министъръ или Консулъ въ най-голѣми европейски столици или държави; (спр. в-ка ни, бр. 25, 52)

7) Нѣкои отъ нашите представители сж ангажирани въ кожни състезания, като авансиратъ суми за издрѣжката на ездачите посредствомъ свои близки и за голѣмо нещастие, последните сж компроментиратъ предъ много насябралата се отбрана публика. Имайки предъ видъ елегантните покани и реклами, устни и писмени на човѣци познаващи протокола и т. п. „спортни“ и „забавителни“ игри, скрити задъ паравана, че тѣ не сж заинтересовани, но само отъ гледището на чистото „изкуство“ L'art pour l'art (изкуството за изкуството), се събира елита на съответната държава. Тази ли е прямата задача на нашите представители? Или по най-умѣлъ начинъ да ставатъ сдѣлки чрезъ свои близки!

8) Нѣкои наши представители препорѣчватъ на бѣлг. търговци на дървени вѣглища да изпращатъ такива въ Англия, следъ като тѣ вече сж пристигнали въ едно чуждо пристанище на Близкия Изтокъ!

9) Въ чакалните на нѣкои легации и консулства, вмѣсто реклами за България, курортни мѣста и пр., виждаме реклами на хотели или курорти въ сжщия градъ, държава! Нима тѣ сж рекламни бюра на чуждите градове и държави?

10) Закриватъ се консулствата, за да се освободятъ съпругите отъ бременность и следъ нѣколко месеци, наново се откриватъ! Нима консулствата се превръщатъ на майчини домъ заради подобни „народополезни и държавни причини“? Нѣмаха ли предъ видъ отговорните фактори, а особено респективния Министъръ, че не трябва чрезъ подобни „игри“ на важни институти, да се излага бѣл. име, честъ, достойнство и престижа на цѣла една държава, само за това, че вномалиите, парадоксите и анархията, които владѣяха въ България, трябваше да се повтарятъ и въ странство? Г-да управници, за доброто реноме на бѣл. племе, спрете подобни гаври и не е желателно никога да се повтарятъ. Нашето име и учреждения ставатъ въ такива случаи за посмѣшище. . . Лоши езици говорятъ, че нѣкои наши представители вършели и „сдѣлки“.

Следва.

Четете в-къ „Народенъ Гласъ“

предприятия минимумът съ 25% (както е въ чужбина и повече и въ Б. Т. П. Д-во съ 20%); Приравняване цените на земеделските и индустриални произведения;

Прехвърляне дълата от духовните, мюфтийските и равински сдилища въ гражданските. (Ето една економия надъ 40 милиона лева);

Отдъляне черквата от държавата и секулиризация. Премахване манастирите, (монасите и монахините) и превръщането им въ безплатни санаториуми, болници и училища. (Ще имаме народно спестяване надъ милиардъ).

Ревизия на всички незаконно заботатели чиновници до днесъ;

Съ общинските, окръжни и държавни сръдства (граждански и военни) ще се прибъгва прилежащи бързи народополезни работи, а не както до сега — за разходка, по курорти, именни дни, балове, вечеринки и на бани, даже женитъ и приятелкитъ на силнитъ на деня презъ празнични дни;

На двесте хиляди души ще се избира 1 народенъ представител (а не както е днесъ, на двадесетъ хиляди. Ние държимъ рекордъ въ цълъ свѣтъ) и 1 сенаторъ;

Несменяемостъ на всички чиновници на общинска, окръжна и държавна служба, заели поста си съ нужния образователенъ цензъ, писали предварително статии, брошури, книги върху материята, която имъ предстои да разрешаватъ, а не да бждатъ назначавани съ партиенъ цензъ и следъ това, всѣка новоодошла партия да ги сменява и играе съ сждбата имъ, както съ билиардни топки;

При всички избори, лицата съ основно образование ще иматъ 1 гласъ, съ сръдно — 2 и съ висше — 3 гласа;

Всички деца на родители-българи, трѣбва да завършатъ задължително, но безплатно III класно образование, а не деца на министри, генерали, полковници, директори, инспектори и т. н., да следватъ отъ забавачницата до сръдното образование въ чуждитъ училища.

България не трѣбва повече да служи за приютъ на всички изгонени представители отъ разни нации, съ разни политически концепции, противни на схващанията на истинските идеалисти-националисти българи;

Всички чужди поданици или чужденци, приели българско поданство (спрете повече да приемете) следъ общоевропейската война, да се уволнятъ веднага и на тѣхно мѣсто да се назначатъ българи;

Стига сервилничане къмъ чужденцитъ . . .

Не може военни и граждански лица на дър. служба, да бждатъ и другде на държавна трапеза и получаватъ нѣколко „скромни възнаграждения“ въ разни институти. Специалистите българи се игнориратъ, а чужденцитъ се предпочитатъ. (Подробности миналитъ броеве на в-ка ни отъ 1931 и 1932).

Граждани и селяни!
Четете и разпространявайте вестникъ

„Народенъ Гласъ“

По случай предстоящитъ празници въ фабричния складъ на Братя Габровски, до гара Варна, пристигна голѣмъ изборъ русенски таблени и месингови кревати, всички видове дървени мебели, детски колечки, ланда и други. Цени конкурентни.

Къде трѣбва да бждатъ отправени погледитъ на българитъ?

Българи! Обичайте морето. Пазете вашитъ брѣгове.
Н. В. Фердинандъ I.

Народи безъ кораби и мореплаване, сж прислужници на човѣчеството.
Маханъ.

Ако хвърлимъ бѣгълъ погледъ върху дейността на всички истински държавници, управници и видни общественици, всрѣдъ всички народи и държави отъ древността до днесъ, ще дойдемъ до следното логично заключение, че винаги умѣяли да предвиждатъ и уеднаквяватъ законодателствата си съобразно нуждитъ на своитъ родини, за правилния развой и благоденствие на сънародникитъ си въ всѣко отношение и въ всѣко време.

Предвидливостта е майка на сигурността.

Люлката на цивилизацията е покрай морскитъ брѣгове (Егейско, Ионическо, Сръдиземно, Мраморно, Черно и други, покрай сръдиземноморския басейнъ).

Столицитъ или по-важнитъ търговски и индустриални градове сж били и сж построени на плавателни рѣки — Лондонъ (Темза — най-голѣмото пристанище на свѣта), Хамбургъ (Елба — второ голѣмо свѣтско пристанище), Ливерпулъ (Мерсей — едно отъ най-голѣмитъ свѣтски пристанища), Римъ (Тибъръ), Ротердамъ (Реинъ — едно отъ най-голѣмитъ свѣтски пристанища), Берлинъ (Хафелъ и нейния притокъ Шпрее — най-голѣмото вътрешно рѣчно пристанище на Германия — въ либиринтия басейнъ на Елба) Парижъ (Сена) Бременъ (Везеръ — едно отъ най-голѣмитъ свѣтски пристанища), Хаагъ (Сена — едно отъ най-голѣмитъ свѣтски пристанища) Шетинъ (Одеръ), Бордо (Гарона), Лионъ (Рона), Одринъ (Марица), Виена (Дунавъ), Анверсъ (Шелда — едно отъ най-голѣмитъ свѣтски пристанища) и други.

Желанието на всѣки народъ, граничащъ съ море, е щото морската превозна служба да се извършва съ негови собствени кораби.

Историчитъ, въобще, не сж били добре запознати съ морскитъ обстоятелства, тъй като по отношение на морето, тѣ сж нѣмали специаленъ интересъ, нито специални познания; и за това дълбоко решаващото влияние на морската сила върху голѣмитъ събития е бивало пренебрѣгвано отъ тѣхъ. Горната мисль е изразена отъ Маханъ.

Финикия бѣше два морски града, Картагенъ — единъ, Елада — 158 политически и търговски общини, Римъ — Полуостровъ, Венеция и Генуа — морски градове, но и до днесъ човѣчеството още се намира подъ очарованието на високата култура и благополучие, до който тѣ достигнаха, и на историята, която тѣ развиха. Такава е тайнствената мощъ на морето, когато се има съзнанието да бжде използвано.

Много върна е мисльта на Маханъ: „Народи безъ кораби и мореплаване, сж прислужници на човѣчеството“

Ето защо, много умѣстенъ е съвета, даденъ отъ Н. В. Фердинандъ I. „Българи! Обичайте морето. Пазете вашитъ брѣгове“.

Люлка на старата цивилизация е била тамъ, където е имало море и плавателна рѣка, но използвани всецѣло, най-разумно, а не както у насъ.

По долината на рѣката Нилъ се появила египетската култура; покрай Сръдиземно море и по рѣка Тибъръ — италиянската (римската); по Рона, Гарона, Лоара, Сена — французската; по Рейнъ, Елба, Везеръ, Одеръ, Висла — германската; по Шелда, Маасъ — белгийската; по Волга, Днепъръ, Днестъръ, Букъ, Донъ — руската; по Дунава, Марица, Тунджа, Арда, Мѣста, Струма, Вардаръ — българската.

Всѣки народъ, съумѣлъ да опознае и завладѣе моретата и плавателнитъ рѣки, е успѣвалъ да създаде голѣми държави, мощни флоти и въ последствие, като резултатъ — грамаденъ успѣхъ въ търговско, економическо, културно и даже военно отношение. Ако направимъ кратъкъ и съвсемъ бѣгълъ прегледъ въ историческия развой на човѣчеството, отъ древнитъ народи, съ които почва човѣшката история и днешнитъ морски народи — държави, ще се увѣримъ въ тази историческа истина. (Примери: египтянитъ, финикийцитъ, гърцитъ, италиянцитъ, (римлянитъ, венециянитъ, генуезцитъ), испанцитъ, португалцитъ, холандцитъ, датчанитъ, французитъ, англичанитъ, германцитъ, японцитъ, американцитъ).

Както въ древността рѣкитъ Тигъръ и Ефратъ, (Гангъ въ Индия), сж играли важна роля и днесъ продължаватъ сжщата — и рѣкитъ Темза, Рейнъ, Елба, Дунавъ и други, тъй сжщо и за южна България — Тракия — Марица, Тунджа, Арда и за Северна България — Дунавъ, Искъръ, Янтра, Витъ, Осъмъ, Камчия, Провадийска и други ще играятъ за въ бждеще важна търговска, стопанска и културна роля, ако долнитъ имъ течения се корегиратъ, регулиратъ, канализиратъ, превърнатъ въ плавателни рѣки и използватъ за оросяване, електрификация . . .

Докато другитъ народи сж се стремѣли и стремятъ поне да иматъ нѣкакво прозорче-излазъ, на море или на голѣма плавателна рѣка, ние, българитъ, сме проявявали и проявяваме винаги едно особено недовѣрие къмъ морето, не го изучаваме и нехаемъ къмъ мощта, която то дава на господаря си. Вследствие на горнитъ недостатъци, както въ миналото, тъй и днесъ, нашитъ държавници и управници, не сж могли да насочатъ и затвърдятъ нашия народъ къмъ моретата, а между това, всеизвестни сж историческитъ факти, че Финикия, Гърция (Елада), Картагенъ, Римъ, Генуа, Венеция, Испания, Португалия, Холандия, Франция, Англия, Германия, Америка, Япония, дължатъ разцвѣта си нѣкога или сега предимно на моретата и рѣкитъ.

Единственъ, може, би, въ историята, българскитъ народъ, не е обръщалъ и сега не обръща сериозно внимание на моретата и рѣкитъ, поради което винаги други народи сж го измѣствали отъ брѣговетъ.

Въпрѣки 13 вѣковното съществуване на българския народъ на Балканския Полуостровъ, ръководителитъ му не сж схванали и до днесъ напълно значението на горнитъ мощни фактори: липсвала е здрава системна мисль и предвидливостъ.

Изплатете абонамента за 1931-32 година.

Излазътъ на България на Бѣло море

въ миналото и настоящето въ свръзка съ Тракийския въпросъ отъ историко-географско, правно-политическо, търговско, стопанско, междудържавно, международно, и национално гледище.

1. Примирieto въ Солунъ и Мудания.
2. Лозанската конференция и Източниятъ въпросъ.
3. Защо ни се отне Тракия?
4. Какъ сме изгубили Кавала?

Погледътъ на всѣки българинъ трѣбва да бжде насоченъ къмъ моретата: Черно и Бѣло и рѣкитъ: Дунавъ, Искъръ, Янтра, Витъ, Осъмъ, Камчия, Провадийска, Марица, Тунджа, Арда, Мѣста, Струма, Вардаръ, тѣзи мощни фактори, за да може да се развива по тѣхъ нашето добре хармонично съчетано трицѣтно знаме и да се образуватъ съответнитъ флоти.

Петъръ Ивановъ Търновски.

Въпроса за излаза на България на Бѣло море е неразривно свързанъ съ сждбата на Тракия и следователно, отъ правилното разрешение на този важенъ народенъ и държавенъ въпросъ, ще зависи и по-нататъшната имъ бжднина.

Най-правилно отъ историческо, географско, търговско и стопанско гледище, Тракия да бжде българска. Създаденитъ договори следъ общоевропейската война направиха обратно то, отнеха я отъ българитъ и я дадоха на гърци и турци.

Всички народи се стремятъ да иматъ излазъ на открито море, даже и тогава, когато иматъ такъвъ на закрито море, какъвто е случая съ България, Румъния и Русия на Черно море, защото само така, тѣ ще се почувствуватъ, че съществуватъ свободни и независими . . .

За насъ излаза на открито море т. е. на Бѣло море е равносилно на владението на Тракия, но не Тракия за тракийци, а включването ѝ въ границитъ на България . . .

Природенъ законъ е, когато хората се движатъ по теченията на рѣкитъ или отъ планинитъ слизатъ къмъ равнинитъ, както е случая съ насъ — по Марица, Тунджа и Мѣста — къмъ Бѣлото море и отъ Странджа и Родопитъ — къмъ Егея.

Съгласно Берлинския договоръ въ 1878, Санъ-Стефанска България даде на Сърбия следнитъ градове съ чисто българско население: Нишъ, Пиротъ, Враня, Лесковецъ . . .

Съгласно Букурещкия миръ отъ 23. VII. 1913, голѣма частъ отъ Южна и Западна Тракия и Македония останаха подъ грѣцка и сръбска власт, а освенъ това, на България отнеха и се дадоха на Румъния земитъ отъ Тутраканъ до Черно море, на Югъ Екрена — цѣла Южна Добруджа.

Съгласно спогодбата съ Турция въ Цариградъ презъ с. г., на последната се върна отново голѣма частъ отъ Източна българска Тракия.

По мирния договоръ отъ 1919, освенъ економическитъ и отъ другъ характеръ тяжести, на България се наложиха и такива, съ които чувствително се засегна териториалната ѝ цѣлостъ. На Северъ чисто българска златожитна Добруджа, съ една територия отъ 7,695,800 кв. клм. и съ едно население отъ 290,900 жители се даде на Румъния; на Западъ и на Северо-Западъ, покрайнинитъ — Струмишко, Цариградско, Трънско, Босилеградско и частъ отъ Кулско — 2,566,266 кв. клм. презъ 1920 въ Парижката конференция, съгласно Ньойския договоръ, се дадоха на Югославия; на Югъ, България се задължи да се откаже отъ всички права и титри върху Западна Тракия въ полза на Главнитъ Съюзени и Сдружени Сили, като признае решението, което тѣ ще взематъ относително тия територии въ бждеще, именно това, което се отнася до народността на жителитъ. За това пъкъ, съгласно чл. 48 отъ Ньойския договоръ, последната алинея на който гласи: „Главнитъ Съюзени и Сдружени Сили се ангажиратъ, щото свободата на економическитъ излази на България на Бѣло море да бжде гарантирана“. Условиата на тази гаранция ще бждатъ определени по-късно.

Поради това, че осигуряването економическитъ излази на България на Бѣло море бѣ въ непосредствена връзка съ въпроса за Тракия, и тоя за протоцитъ, а съ това и съ по-нататъшната сждба на Цариградъ и другитъ въпроси по териториалнитъ разграничения, които заедно се разглеждаха на Лозанската конференция, то считамъ за не безинтересно, преди всичко да опиша накратко, както събитията, които доведоха до примирieto въ Мудания, така и самитъ спорове и решения на конференцията.

1. *Примирieto въ Солунъ и Мудания.* По чл. I отъ подписаното на 29. IX. 1918 въ Солунъ примирие, съ Командването на Източнитъ Съглашенски войски, българската администрация трѣбваше да продължи да функционира въ частитъ отъ България, окупирани тогава отъ Съглашенито, а именно — Тракия и Добруджа. Отъ друга страна, отъ членове 1 и 2 на тайната конвенция отъ 30. IX. между Главното Командване и Българскитъ Пълномощници се очакваше, че ако Тракия не остане въ бждещитъ граници на България, то най-малкото не ще бжде дадена никому, а отъ нея ще се образува една автономна областъ. Презъ октомврий 1919 се почна замѣстването на българскитъ войски въ Западна Тракия съ съглашенски, а заедно съ това и замѣстването на българската администрация. Настаненото тамъ временно управление на Генералъ Шарпи, полъ името: „Междусъюзнишки Административен режимъ въ Западна Тракия“, продължава само до 20. V. 1920 или всичко около 6 месеца. Презъ този, колкото и кратъкъ периодъ отъ време, не може да не бжде отбелязано голѣмото усърдие и жертви, направени отъ Почтения Генералъ Шарпи, за въвеждането на редъ и справедливостъ въ управляваната отъ него областъ. Споменитъ оставени въ насѣдството отъ това управление, ще будятъ за винаги съ уважение и чувство на признателностъ. (Държайки ублични сказки, както въ София, тъй и въ провинцията, а даже и въ странство, мнозина идваха и ми засвидетелстваха лично, че горенризеното за гъ Генералъ Шарпи е напълно върно и никога не ще забравятъ добринитъ му . . .).

Отзивчивостта на Н. В. Царь Борисъ III към морските и рибни проблеми.

30.

Сжият този мощен дух, въ дни на тежки народни изпитания, сполетяли ни и през последните десетолетия, тогава, когато съдбата бѣ отредила на Ваше Величество, за да застане на чело на племето ни, налучка въковната празнина въ мирогледа на българина и насочи неговите стремежи към нови цели и обекти — „Към морето и Дунава за напредъкъ!“

Съзнанието за значението на морето, стремежа за владението на водната стихия и движението към забравените свои брѣгове, ще изведат племето ни на широките свѣтови друмища, ще го подравнят съ великите културни народи и здраво ще закотвят предѣлитѣ ни въ тѣхните естествени легла.

Изграждането на тая нова проява на калениятъ български дух, съпадаща съ епохата въ която на Ваше Величество отъ Бога е отредено да стане кормчия на българските съдбини, е задачата на Б. Н. М. С.

Любовта към морето, буйно изразявана отъ Ваше Величество още отъ младенческите Ви години, ясното съзнание за великата роля на морето въ живота на народитѣ и непрестанниятъ Ви стремежъ да сбlijите българина съ водната стихия сж здравиятъ залогъ и успѣхитѣ на българското племе не ще бждатъ подронвани, както въ миналото — при царуването на могъщи наши Царе.

Б. Н. М. С., следващъ Височайшиятъ Ви примѣръ, искрено признателенъ за насоката и подкрепата, която при всѣки случай му оказвате, възторжено и единодушно провъзгласи Ваше Величество чрезъ II си редовенъ Съборъ въ гр. Русе на 28 августъ т. г. за свой Върховенъ Покровителъ. Съ този актъ, сжпото за Ваше Величество дѣло на българската морска идея добива външенъ изразъ и се доближава още повече до свой Покровителъ — Царя на българитѣ.

Нашето племе въодушевлявано вече и отъ девиза: „Към морето и Дунава за напредъкъ“ презъ епохата на Н. В. Царь Борисъ III ще заживѣе съ нова спасителна насока, както въ миналото при Св. Царь Борисъ — Михаила прегърна друга една велика идея.

Като поднасяме на Ваше Величество настоящиятъ адресъ изказваме признателностъ на Б. Н. М. С. за даденото Височайше съгласие да бждете неговъ Покровителъ и отъ страна на цѣлото сдружение пожелаваме на Ваше Величество и по-нататъшната Божия закрила за преуспѣването на сжпата ни родина — обновяващата се България и нейните морски идеали.

Да живѣе България, да живѣе Борисъ III, Царя на Българитѣ — Върховниятъ Покровителъ на нейната морска мисль (следватъ подписитѣ).

Докладъ до II Редовенъ Съборъ на Б. Н. М. С.

Г-да Пълномощници,

Вамъ сж много добре известни голѣмитѣ заслуги на Н. В. Царь Борисъ III къмъ българската морска идея. Още отъ младежките си години, Н. В. се възпитаваше въ любовъ къмъ морето и неговитѣ брѣгове, — още тогава, той, бѣше страстенъ морякъ и още отъ тогава, Той, се научи да цени значението на морето за насъ българитѣ.

Станалъ Държавенъ Глава въ своята родина Н. В. съ еднаква любовъ се възхищаваше отъ гордиятъ нашъ Балканъ и още отъ безкрайното ширине на българското Черно море и служейки на своя народъ, Той, насочи грижитѣ и старанията си, както къмъ Балкана, тъй и къмъ морето; Царьтъ на българитѣ не искаше да види своя народъ и въ третото си царство окончателно отхвърленъ отъ морето, задушнен и смазанъ отъ чуждото, — макаръ само културно и економическо робство. Знаейки отъ историята на недалечното и близко минало, какъ жестоко си отмъщаваше морето на българитѣ за тѣхното пренебрежение къмъ него; разбирайки отлично, че страшната морска стихия не само престава да бжде врагъ на тогава, който я опознае, обикне и се научи да я владѣе, но тя става и негова най-голѣмъ благодѣтель, — Той, насочи погледитѣ си и къмъ тая забравена и пренебрѣгната въ миналото област на националния ни животъ; Н. В. стана първиятъ носителъ на българската морска идея.

Съ появяването на Б. Н. М. С., Н. В. веднага оцени по достоинство, задачите и дѣлата на младата организация и отъ тоя моментъ следеше и следи съ живъ интересъ развитието и успѣхитѣ на вѣчната за човѣчеството, но непозната и нова за насъ, морска идея. Но Н. В. не се задоволи само съ ролята на наблюдателъ, а отъ височината на Престола даваше своята мощна морална и материална подкрепа, служейки съ това за примѣръ на всички съзнателни българи и вдъхвайки куражъ въ души и волитѣ на все по-многобройните ратници на новото дѣло. Ето Ви нѣколко примѣра: Н. В. не пропусна нито едно отъ морските тържества на крайбрѣжните клонове и почти винаги и навсѣкжде, Той се явяваше, внасяше своята лепта и само съ присѣствието си даваше новъ импулсъ за още по-усилена работа на дейцитѣ и съмишленицитѣ на Б. Н. М. С.

Въ началото на 1923 „Морска библиотека“, печатана до тогава отъ време на време, започна да излиза като редовно периодично издание и първитѣ абонаменти за това издание, дойдоха отъ Двореца: първитѣ абонати на „Морска библиотека“ бѣха Н. В. и Неговитѣ Августейши сестри.

Граждани и селяни! Четете и разпространявайте Вашия истински и единственъ защитникъ в-къ „Народенъ Гласъ“.

Или се абонирайте или станете акционери съ 100 лева.

Българско Търговско Параходно д-во въ Варна; поява и дейностъ до днесъ.

Въпросътъ за основаване на чисто народно корабоплаване е въпросъ на народна чест и гордостъ. Едно народно параходство е всѣкога въ ржцетѣ на държавата могъщъ факторъ за прилагане на нейната економическа политика.

Идеята за създаване на Б. Т. П. Д-во се е появила още въ 1863 год. въ Цариградъ, когато се основало „Българско Параплувно Сдружество Провидение“ съ целъ да се улеснява предимно българската търговия, която се е съсредоточавала главно въ: Тулча, Кюстенджа, Варна, Бургазъ и Цариградъ. Тази отлична идея характеризираща българския търговски духъ въ резултатъ на която е основаното Б. Т. П. С. П., не е можала да продължи за дълго време. Ето защо, следъ разтурянето му въ 1889, у нѣкои отъ тѣхъ се появила идеята, заедно съ известна група варненски търговци, да взематъ инициативата за основаването на Б. Т. П. Д-во въ Варна.

Неговитѣ инициатори въ 1890 влѣзли въ преговори съ тогавашното правителство, за да осществятъ задачата, която си поставили, защото се убедили, че безъ моралната и материална подкрепа на държавата е немислимо образуването и по нататъшното му сществуване.

Целта на д-вото е била между другото: Да се направи по-евтинъ превоза на нашия износъ по море т. е. намаляване навлата; да се освободи отъ опека на чуждитѣ съобщителни сръдства т. е. да бжде независимъ отъ другитѣ търговски параходни д-ва; да се купятъ два или повече параходи за морска навигация, които да свързватъ българските пристанища на Черно море помежду имъ съ Цариградъ. Целило се е съ това да се подържатъ и прѣки съобщения съ б. д. ж.

Въ първитѣ дни следъ освобождението на България, всички погледи бѣха отправени къмъ постройката на пжтища, ж. п. линии, първата нужда за стопанския и търговски напредѣкъ . . .

Следъ това се загрижиха за воднитѣ пжтища, за да се намали конкуренцията на чуждитѣ параходни д-ва относно външната ни търговия.

Следъ премахване прѣчкитѣ по износа презъ Дедеагачъ, по направление на източните желѣзници и по Дунава, поради замръзване, тъй като плаването е сезонно, погледитѣ на българския държавникъ, управникъ и общественикъ се отправиха къмъ Черноморското крайбрѣжие — съ морския превозъ. Съ законъ отъ 1888 се започна постройката на дветѣ голѣми пристанища — Варна за Северна и Бургасъ — за Южна България.

Фактически, д-вото се учредило, когато шестото обикновено народно събрание въ заседанието си на 14. XII. 1892 гласувало „Зкона за съставяне Бъл. Тър. Параходно Д-во по Черно море“, публикуванъ въ дър. в-къ, бр. 18 отъ 25. I. 1893, къмъ който е приложенъ и самия уставъ на последното. Имало се предъ видъ, ако сръдствата му позволяватъ, да се разшири кръга на плаване и по този начинъ, да се търсятъ близки и далечни пазари за нашето производство . . .

Ето сщественитѣ точки отъ изработения уставъ и предложението отправено къмъ българското правителство: основния капиталъ на акционерното д-во да бжде единъ милионъ златни лева, разпредѣленъ на петъ хиляди акции, като номиналната стойностъ на всѣка бжде по 200 зл. лв. Следъ две годишно проучване между д-вото и бъл. правителство, постига се най-после съгласие. На 11. XI. 1892 последното прави следнитѣ измѣнения: вмѣсто 1 милионъ зл. лв. основенъ капиталъ, опредѣля се такъвъ въ размѣръ 2 милиона зл. лв.; вмѣсто 200 зл. лв. номинална стойностъ на всѣка акция, да бжде 400 зл. лв. Освенъ това, българското правителство (държавата) се задължава да плаща 9% върху внесенния капиталъ подъ формата на „субсидия“, въ замѣна на която, д-вото се задължава да пренася безплатно пощенската кореспонденция, войскитѣ и припаситѣ имъ, както и държавнитѣ служители (чиновници, воини, а учащитѣ презъ ваканциитѣ) съ 50 на сто намаление отъ установената такса.

Първоначалния уставъ, одобренъ съ законъ, утвърденъ съ указъ № 257 отъ 15. XII. 1892 и обнародванъ въ дър. в-къ, бр. 18 отъ 25. I. 1893 е претърпѣлъ следнитѣ изменения:

1. Съ закона, гласуванъ отъ IX-то обикновено народно събрание, утвърденъ съ указъ № 63 отъ 27. II. 1897, обнародванъ въ дър. в-къ, бр. 67 отъ 26. II. 1897 г.;

2. Съ уставнитѣ измѣнения, изисквани отъ тър. законъ, вписани при Варненския Окр. Сждъ въ тър. регистръ подъ № 43 съ опредѣление на сжда № 1716 отъ 27. 6. 1898 и утвърденъ устава въ видоизмѣнената му редакция съ опредѣление (протоколъ) на Варненския Окр. Сждъ отъ 24. VIII. 1898 година;

3. Съ закона, гласуванъ отъ XIII-го о. н. с., утвърденъ съ указъ № 2 отъ 8. I. 1904, обнародванъ въ дър. в-къ, бр. 11 отъ 16. I. 1904 г.;

4. Съ закона, гласуванъ отъ XIII о. н. с., утвърденъ съ указъ № 144 отъ 25. III. 1907, обнародванъ въ дър. в-къ, бр. 71 отъ 31. III. 1907 г.;

5. Съ законъ, гласуванъ отъ XXII-то о. н. с., приетъ въ заседанието му отъ 25. VIII. 1921, утвърденъ съ указъ № 63 отъ 17. IX. 1921 и публикуванъ въ дър. в-къ, бр. 164 отъ 21. X. с. г.

6. Този уставъ е съставенъ възъ основа на новия договоръ, сключенъ между д-вото и държавата, приетъ въ Народното Събрание отъ 6. VI. 1929 г., утвърденъ съ указъ № 4 отъ 25. VI. 1929 г., публикуванъ въ дър. в-къ, бр. 72 отъ 1. VII. 1929 г.;

Г-да Председателъ на Търг.-Инд. Камари, Стоковитѣ борси, Остойнни комисии, Градски и селски кметове и т. п. Културно-просвѣтни организации.

Главния ни редакторъ, Г-нъ Петъръ Ивановъ Търновски, адвокатъ и публицистъ, специалистъ по морско право, економически и политически науки, ще държи изъ цѣла България сказки отъ наученъ характеръ, като идеалистъ-националистъ, на теми (всички сж написани на пишуща машина):

1) Кжде трѣбва да бждатъ управени погледитѣ на българитѣ?

2) Кжде е бждещето на България?

3) Кжде трѣбва да се направи българскиятъ износъ?

4) Дунавскиятъ въпросъ въ миналото и днесъ;

5) Бѣломорскиятъ ни излазъ отъ международно и национално гледище;

6) Какви сж били, какви сж и какви трѣбва да бждатъ управницитѣ и представителитѣ на България?

7) Какво трѣбва да се направи за правилния развой на България?

8) Б. Т. П. Д-во въ Варна;

9) Кооперативно дѣло и Б. К. Д-во „България“;

10) Морски музеи въ чужбини и у насъ.

Умоляватъ се горепоменатитѣ институти да съобщатъ въ редакцията датитѣ, кога могатъ да организиратъ публичнитѣ сказки.

Търсятъ се издатели и благодетели

за издаване следнитѣ книги:

1) Кжде е бждещето на България?

2) Бълг. народъ и политическитѣ партии до днесъ;

3) Балканскиятъ въпросъ въ връзка съ свѣтовния миръ и ролята на Обществото на Нациитѣ;

4) Българитѣ като освободители, пиеса въ четири съвременни картини;

5) Минералнитѣ бсгатства на България и приложеното законодателство;

6) Ето човѣкътъ, романъ въ три части.

За всички сведения да се отнесатъ до авторъ, Г-нъ Петъръ Ивановъ Търновски, ул. „Сава Радуловъ“, 12 — Варна.

На предплатитѣ абонамента на в-къ „Народенъ гласъ“ се прави 50% отсѣпка до 1. I. 1933 год.

Главния ни редакторъ държалъ т. г. следнитѣ сказки:

1) На конгреса на Съюза на журналиститѣ въ България, на тема:

„Какво трѣбва да знае бълг. редакторъ и журналистъ? Каква роля имъ предстои да играятъ? Социалното положение на редактора и журналиста въ България и чужбина. Журналистическитѣ организации у насъ и въ странство. Какви трѣбва да бждатъ редакторитѣ и журналиститѣ и какви сж у насъ? Поява на идеята за научна журналистика. Какво е журналистъ? Журнализмътъ като обществена сила. Новия законопроектъ по печата“.

2) На конгреса на Съюза на бълг. моряци, на тема:

„Ролята на Съюза на бълг. моряци. Дейността на държавата по отношение морските и рибни проблеми. Международни договори за сигурността на човѣшкия животъ по море“.

Въ следущитѣ броеве ще ги напечатваме като подлиници.

Н. В. Фердинанд I трѣба ли да дойде въ България?

Считамъ за излишно да изтъквамъ дейността на Н. В. Фердинандъ I, като Князь и Царъ въ България.

По поводъ писаното въ печата и изявленията на г-нъ Министъръ Председателя Мушановъ, относно завръщането на Н. В. Фердинандъ I, дължа да кажа следното:

Н. В. Фердинандъ I трѣбваше да дойде въ България като баща по случай свадбата на неговия първи синъ, Н. В. Борисъ III. Независимо отъ това, като човѣкъ на науката, има свободенъ достъпъ въ всички държави, даже и наши противници презъ време на свѣтовната война (Италия, Франция, Англия, колонии и пр.), а само въ България не му се разрешава отъ респективнитѣ правителства.

Н. В. Фердинандъ I трѣбваше да дойде при откриването на зоологическата станция съ Аквариумъ въ Варна т. г., защото той е виновника за тоя културенъ институтъ.

Биологическия институтъ въ София е пакъ негово дѣло, за което той е събралъ суми въ чужбина за създаването му.

На Н. В. Фердинандъ I трѣбва да се позволи ако не да се завърне за винаги въ България, то поне да има свободенъ достъпъ въ нея, като човѣкъ, който е работилъ и продължава да работи за последната, чийто първи синъ е първиятъ гражданинъ на бѣл. народъ, но и като човѣкъ на науката, който не престава да създава културни институти, като зоологическата станция съ Аквариумъ въ Варна, Биологическия институтъ въ София и т. п.

Следователно, най-малкото което трѣбва да се реши, въ случая, да се даде свободенъ достъпъ, поне като гостенинъ — баща при сина си и като човѣкъ на науката, да идва, когато намѣри за добре въ България. (Спр. и въ бр. 6 отъ 6 II. 1931. год. I).

Зап. офицеръ.

Консулски.

Югославиянски консулъ Г-нъ Доброславъ Адамовичъ въ Варна е премѣстенъ въ Букурештъ, а на негово мѣсто е назначенъ Г-нъ Джордже П. Ифковичъ отъ Белградъ.

Пристигналъ е въ града новия румѣнски вице-консулъ Г-нъ Викторъ Бодиано.

Гръцкия консулъ въ града Г-нъ Георги А. Зивоглу се повишава въ генераленъ консулъ и е назначенъ за такъвъ въ столицата на Канада.

Новия французки консулъ се именува Милонъ де Пейонъ.

Арх. Антонъ Ив. Франгя е назначенъ за полски почетенъ консулъ.

Всички абонати, които не сж изплатили абонамента си за 1931 и 1932, се умоляватъ да се издължатъ веднага или да повърнатъ броеветъ. Неполучилитѣ нѣкои броеве да съобщатъ въ редакцията, за да имъ се изпратятъ. Ще се отпечати за 1933 новия списъкъ на издължилитѣ се абонати.

Истински българи и български граждани!

Дългъ Ви се налага да четете, разпространявате и абонирате на в-къ „Народенъ Гласъ“.

Печатница Д. Тодоровъ

Разбиранията на българитѣ

по Дунавския въпросъ

и сждбата му въ миналото и днесъ отъ историко-географско, правно-политическо, търговско, стопанско, междудържавно, международно и национално гледище.

1. Значението на международната рѣка Дунавъ за България при новата фаза, последнитѣ подобрения и плавателниятъ паркъ по него.
2. Дейността на Международната Дунавска Комисия и нашето участие до днесъ.
3. Мостътъ надъ Дунава между България и Румѣния и по-важнитѣ канали, които сж свързани и които за въ бъдеще ще се съединятъ съ него.
4. Заледяване на Дунава.

Само съ собствени кораби, (по Дунава и Черно море) ние ще можемъ да гарантираме свободата на нашия износъ и да поддържае умѣрени навлъ. Тогава само износъ ни ще бжде конкурентноспособенъ. Когато разполагаме съ наши кораби по Дунава и Черно море, разходитѣ по навалото ще останатъ въ наши ръце. По този начинъ ще спестимъ милиарди лева народни пари. Съ това народно спестяване, ние ще купимъ и изплатимъ новитѣ кораби.

Българитѣ, при все и да сме били подъ непоносимо петъ вѣковно турско и повече отъ вѣкъ подъ византийско робство, винаги сме следили съ голѣмъ интересъ развоа на всички въпроси третиранни отъ Великитѣ Сили, вследствие новосъздаденитѣ международни договори по Дунавския въпросъ.

Дунавъ, като международна рѣка, е отъ голѣмо значение въ търговско, стопанско, съобщително и политическо отношение, не само за народитѣ и държавитѣ, които граничатъ съ нея, но и за цѣла Европа. Ето защо, дългъ се налага на българското правителство да направи всичко възможно въ най-скоро време, за да се използва напълно въ всѣко отношение . . .

Дунавъ се е считалъ още отъ незапомнени времена за славянска рѣка. Тя е втора следъ Волга (3,689 км.) по дължина и приема повече отъ 120 притоци, отъ които 30 сж плавателни . . .

Рѣката Дунавъ извира при с. Донауешингенъ въ парка на Князь Фюрстенбергъ.

Надъ извора на единъ камѣкъ е издѣлано съ латиница, кирилица и готически букви следното: „Рѣката има 2,840 километра брѣгове, населявани отъ 7 народа, за които последнитѣ 15 години сж единъ исторически вѣкъ. Отъ двѣтѣ страни на Дунавъ живѣятъ близо 100 милиона души, чийто животъ, обаче не е еднакъвъ“.

Презъ 1930 по Дунава е имало следнитѣ сждове: 1.149 пжтншки параходи съ 45,939 конски сили; 2.464 влѣкачи съ обща мощностъ 139,693 конски сили и 32,752 шлепа съ 1,730,317 метрически тона товароспособностъ, Освенъ горезиброшенитѣ сждове, имало е и разни мотори.

Ще се спра въ случая само върху мненията, изказани въ разни статии и то най-сжщественото отъ тѣхъ относно Дунава въ българския печатъ преди 74 г. до днесъ, както и отзивитѣ на чуждитѣ вестници помѣстени въ тѣхъ, като сжщевременно ще се постарая да направя и нуждитѣ коментари следъ всѣка статия.

Въ 1858 г. въ Цариградъ излизало списанието „Български книжици“. Въ февруарския брой е помѣстено следното по Дунавския въпросъ следъ Парижкия договоръ: I. (забележка: Написано е по днешния правописъ съ измѣнение на нѣкои думи, за да не се губи смисълътъ, защото трудно се намиратъ букви по тогавашния правописъ) „Въ международната комисия, която бѣ отредена отъ Парижкитѣ конференции да нареди правила за свободното плуване по Дунавъ, бѣха възникнали нѣкои несъгласия, които както сочи, лесно ще се потъркватъ. Белгийскиятъ в-къ „Независимостъ“ (L'Independance) излага една окръжна нота на Високата Порта (турското правителство) отъ 14 януарий, съ която портата признава, че Парижкитѣ конференции не само иматъ право, но още сж длжжни да прегледатъ ония правила, които сж наредени отъ прибрѣжитѣ държави, за да се увѣрятъ съгласни ли сж тия правила съ акта на Виенския конгресъ, който е приетъ за основа на свободното плуване въ Парижкия трактатъ . . . Ако е истина, че тая нота е одобрена и отъ Виенския кабинетъ, то този въпросъ може да се счита свършенъ, защото ни една отъ държавитѣ, които сж подписали Парижкия трактатъ, не иска друго нѣщо, освенъ да се устрои този въпросъ, съгласно виенския актъ“.

Тѣй като мандата на Европейската Дунавска Комисия, създадена съгласно Парижкия договоръ, изтичалъ, то презъ с. г. (1858) трѣбвало да се събере въ франската столица конференция, която да одобри правилника за плаването по Дунава, изработенъ отъ крайбрѣжитѣ дунавски държави, както и да се произнесе, дали да се разтури Европейската комисия или не.

Сжщото списание въ априлския си брой отъ с. г. помѣстя следната статия: „Колкото повече приближава времето, за да се събератъ Парижкитѣ конференции, толкова повече интересъ придобиватъ двата главни въпроса, които ще се разрешатъ отъ тѣхъ: Устройството на Дунавскитѣ Княжества (Забележка: Молдова, Влашко и Сърбия били подвластни на Турция) и свободното плаване по Дунавъ. Обстоятелствата не ни позволяватъ да излагаме мнението си свободно, за първиятъ въпросъ, но вториятъ въпросъ има по-голѣмо значение за българитѣ. защото, Дунавътъ отъ старо време се счита славянска рѣка. Затова се решихме да приготвимъ читателитѣ съ едно кратко изложение, въ какво положение се намира сега този въпросъ, който трѣбва да възбуди полемика на конференциитѣ“.

Който не чете и разпространява в. „Народенъ Гласъ“ ще страда много.

Българско Акционерно д-во за рѣчни и морски транспортни въ Русе.

Идеята за образуване на Б. Т. П. Дво за рѣчни и морски транспортни се явява по инициативата на членъ-делегатъ отъ Акционерното Д-во „Сасонсвъ“ въ Браила — Румѣния — Едуардъ Сасоновъ, български поданикъ, родомъ отъ Видинъ, като за тази целъ ще се използватъ плавателнитѣ сждове на казаното д-во „Сасоновъ“.

Презъ ноемврий 1930, Г-нъ Сасоновъ, отправя заявление до М-вото на Ж. П. Т. — дирекция на пристанищата и корабоплаването, което моли да му се окаже съдействие, за да може да образува горното д-во, което се налага и отъ националния ни престижъ и отъ интересътъ на износната ни търговия, преимуществено съ зърнени храни.

Образуването на това Д-во не може въ никой случай да се осъществи, ако българското правителство не нареди д-вото „Сасоновъ“ да се ползува съ следующитѣ привилегии:

1. Освобождаването на превознитѣ срдства на Д-вото отъ митническитѣ такси и тия по натурализирането. Румѣнското, грѣцкото и др. правителства не облагатъ съ подобни такси превознитѣ срдства, които пътуватъ подъ тѣхни знамена;
2. Освобождаването отъ портови праза на дружественитѣ превозни срдства, които ще акустиратъ нашитѣ пристанища;
3. Правото на крайбрѣжно плаване (каботажъ) въ нашитѣ пристанища;
4. Право на предпочитание предъ чуждитѣ кораби въ акустирането на нашитѣ пристанища и
5. Всички други привилегии дадени отъ Държавата на българското знаме. Ето имената на плавателнитѣ сждове, плаващи подъ чуждо знаме:

А. Шлепове:

1. „Сулуча“ — подъ австрийско знаме — 2300 тона;
2. „Зафира“ — „ — — 1600 „
3. „Ионина“ — грѣцко — 1600 „
4. Едуардъ Лавренсъ — подъ белгийско знаме 1600 тона;
5. „Аунтъ и Марика“ — румѣнско — 1200 „
6. „Онка“ — италианско — 790 „
7. „Ларисъ“ — румѣнско — 1100 „
8. „Владимиръ“ — „ — 3450 „
9. „Нина С.“ — „ — 1370 „

или всичко 13010 тона;

Преименувани на български: 3. Рила; 4. Мусала; 5. Баба Влада; 6. Пиринъ; 7. Люлинъ; 8. Арда; 9. Витоша.

Б. Параходи:

1. Моторенъ шлепъ „Портоле 14“ — подъ грѣцко знаме — 450 тона — 450 конски сили дизелъ моторъ.
2. Моторенъ шлепъ „Портоле 15“ — подъ грѣцко знаме — 450 тона — 480 конски сили.
3. Паренъ ремаркьоръ „Теди“ — подъ югославянско знаме — 120 конски сили дизелъ моторъ.

Иматъ намѣрение да купятъ и три морски параходи. Тѣзи превозни срдства ще бждатъ увеличени въ твърде скоро време и Д-вото ще бжде въ състояние да изпълни задачата си въ всѣко отношение.

Г-нъ Сасоновъ подава заявление до М-вото на Финанситѣ, като между другото споменава и следното: Понеже п. I. на привилегитѣ, изложени въ заявлението сж абсолютно необходими за образуването на проектираното д-во, то се касае за освобождаването на превознитѣ му срдства отъ митническитѣ такси и тия по натурализирането.

Понеже въпроса е отъ компетентностъ на Г-на Министра на Финанситѣ, и като се вземе предъ видъ целта на проектираното д-во, да нареди щото превознитѣ срдства на последното да бждатъ освободени отъ поменатитѣ такси. Подобни такси не се събиратъ нито въ Румѣния, нито въ Гърция и въ която и да е друга държава.

Като най-компетентенъ, Г-нъ Министра най-правилно ще оцени значението на проектираното д-во въ национално и търговско отношение.

М-вото на Жел. П. Т. — дирекция на пристанищата и корабоплаването отъ свся страна прави следното изложение:

Образуването на едно такова д-во съ горната целъ (да извършва превози между нашитѣ дунавски пристанища и тия по цѣлия Дунавъ), не ще може да стане, ако то не получи нѣкои облекчения при вноса въ нашата страна на неговитѣ кораби.

Въ законопроекта за насърчение българското корабоплаване и корабостроене, подобни насърчения се предвиждатъ въ широкъ размѣръ. Законодателното предложение предвижда да се освободятъ отъ 3 на сто сборъ и другитѣ такси и берии, корабитѣ които д-вото ще внесе въ България, за да добиятъ българско поданство и вдигнатъ българско знаме. Едновременно съ сжщото законодателно предложение да се освободятъ отъ тия такси параходитѣ „Евдокия“ и „Бургазъ“, внесени въ България презъ 1928 г. отъ Б. Т. Д-во.

Презъ февруарий 1931, Г-нъ Министра на Финанситѣ внесе законопроекта въ народното събрание. Ето сжщественото — мотивитѣ:

Образуването на едно такова д-во, обаче, се затруднява, ако то не получи нѣкои облекчения при вноса на корабитѣ. По сведения отъ Главната дирекция на Желѣзницитѣ и пристанищата въ изготвения отъ сжщата законопроектъ за насърчение българското корабоплаване и корабостроене, подобни насърчения се предвиждатъ въ широкъ размѣръ. Обаче, за да не се забави образуването на казаното акционерно д-во и осъществи частъ по-скоро на дѣло, отъ неоползла за нашето корабоплаване и въ услуга на износната ни търговия, става нужда отъ специаленъ законъ.

Българскиятъ народъ ще бжде добре, ако подкрепя в-къ „Народенъ Гласъ“.